

مقدمه

بر ترجمه فارسی انفجار ریاضیات

به قلم: میشل والدشمیت (رئیس انجمن ریاضی فرانسه)

هدف این کتابچه اشاعه ریاضیات بین جمعیت گسترده‌ای از خوانندگان است. متنی اصلی آن به زبان فرانسه از سوی انجمن ریاضی فرانسه (SMF) و انجمن ریاضیات کاربردی و صنعتی (SMAI) انتشار یافت. در فرانسه، این دو انجمن مهمترین انجمن علمی هستند که خود را وقف ریاضیات کرده‌اند. ترجمه متنی کتاب به چند زبان، که یکی از آنها زبان انگلیسی است، مطرح شده است. ولی از این میان، ترجمه به زبان فارسی نخستین پیشنهادی بود که از سوی استاد م. بهزاد و استاد ع. ایرانمنش، دریافت کردم. ماجرای آن در ملاقات ما هنگام برگزاری مجمع عمومی اتحادیه بین‌المللی ریاضی (IMU) در شانگهای، ماه اوت ۲۰۰۲، رخ داد. انتشار نخستین چاپ فرانسه کتاب، در ژوئیه ۲۰۰۲، شاهد پیروزی شایان توجهی بود. به ویژه از سوی دبیران ریاضی با استقبال روبه روشد. اعتقاد دارم که چاپ فارسی نیز همان‌گونه، به پیروزی خواهد رسید.

وضعیت در ایران و فرانسه یکسان نیست. در ایران، شما خانه‌های ریاضیات دارید، که در بیش از ۱۳ شهر مختلف خارج از تهران راه‌اندازی شده‌اند. این خانه‌ها نقش کارآمدی در اشاعه رشته علمی ما میان دانش آموزان دبیرستانی ایفا می‌کنند. در فرانسه، به استثنای دو موزه علوم به نامهای کاخ اکتشاف و موزه علوم ویلت، هیچ نهادی نظیر خانه‌های ریاضیات شما نداریم. البته، چندین تشکل اجتماعی به وسیله SMF، و تعدادی دیگر با حمایت SMF و SMAI به وجود آمده‌اند (از جمله، *Animath* و *Math en Jean*) که هدفشان کمک به افراد جوان در راستای استفاده از وقت آزاد برای

لذت بردن از ریاضی ورزی است. اما هنوز یک ساختار زیربنایی منسجم برای این فعالیت‌ها، نظیر آنچه در ایران گسترده‌اید، نداریم.

از سوی دیگر، در فرانسه و هم‌چنین در چندین کشور پیشرفته، با بی‌علاقگی دانشجویان نسبت به ادامه تحصیل در رشته‌های علوم روبه‌رو شده‌ایم. در آینده، به گونه‌ای روزافزون و بیش از پیش، نیازمند افرادی در علوم خواهیم بود که دارای پیش‌زمینه نظری مستحکمی باشند. از جمله، فناوری پیشرفته این را ایجاب می‌کند. بنابراین، نیازمندیم با گستردگی هرچه بیشتر این آگاهی را به جامعه برسانیم که ریاضی همیشه همه جا حاضر است.

امیدوارم انتشار ترجمه فارسی بروشور انفجار ریاضیات، در جهت رسیدن به هدف فوق سهم قابل توجهی داشته باشد. از معرفی این کتاب به شما، احساس سرور و شادمانی می‌کنم، به ویژه از آن رو که انجمن‌های ما، SMF و IMS، در حال تقویت بیشتر روابط بین خود هستند. امید و اطمینان دارم که این فرایند به گسترش خود ادامه خواهد داد.

میشل والدشمیت،
رئیس انجمن ریاضی فرانسه

Michel WALDSCHMIDT

Président de la Société Mathématique de France

miw@math.jussieu.fr

<http://www.math.jussieu.fr/miw>